

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

De bonis industrijs, quibus ad incrementu[m] virtutu[m], ad
p[er]fectione[m], contemplationis[que] gr[ati]am p[er]uenit.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](#)

V.
charia
compre
fecta. In
nis per
fissens
ponom
rbeatus
nus deu
omnibus
ompar
nitus de
era con
tatione zu
rare, q
anipot
em, qu
omnium
dele
bolante
c glori
ta, qis ac
tia, fia
excellen
o obfir
rex un
sita, in
Rite
ate co
efecta. I
guber
a acfa
fama,
it qis in
en sam
cypa

DE FONTE LVC. Fo. 173.

ac vniuersorum dominantissimam possessionē,
pro potestate omnipotentiam, pro voluptate,
de se ipso in se infinitam lētitiam, & de suis effe
ctibus gaudium, iuxta illud. Sit gloria domini
in seculum: lētabitur dominus in operibus suis,
Profama, omnium intellectualium creaturarū
admirationem: pro laude iugem triumphantis
ac militantis ecclesiæ collaudatiōem, pro hono
re latrīæ cultum ab omni consortio deuotorum.
Preterea a prefata actualissima vita dei proflu
it omnis vita creata, vita naturæ, vita gratiæ,
vita qz gloriæ. Vita autem naturæ in vegetati
uam sensitivam secundum locum motiuam, rati
onem seu discursiuam ac intellectuam partitur
Vita vero gratiæ appellatur quævis actio vir
tuosa procedens a gratia: seu conuersatio bona,
aut ipse habitus gratiæ gratificantis, aut certe
primus interior & elicitus actus ipsius: quæ est
habentem deo facere gratum acceptum spirita
literqz viuentem, vel quæcunqz virtus charitate
formata, seu charitas ipsa: quæ vita animæ nun
cupatur. Postremo vita gloriæ est beatitudo æ
terna, aut lumen gloriæ ad beatificam dei visio
nem mentes beatorum disponens, seu actio quæ
libet ciuiū supernorum iucunda ac gloriosa.

Psalm' 143

De bonis industrijs quibus ad incremētum
virtutum, ad perfectionem cōtēplationis
qz gratiam peruenitur.

Art. XXV.

V m qzlieris dñm deum tuum, inue
nies eum: si tamen toto corde qzlieris
eum, & tota tribulazione animæ Greg.
tuæ. Ut sanctus ait Greg. Ars arti
um est regimē animarum, Sic itidē

Dcut. 4

Z v scien-

D. D I O N Y. C A R T H V.

Scientia sciētias reuera dici p̄t, deo seruire in y-
tutibus crescere, tētationibus præualere, non defi-
cere, neq; repescere a bono incepto: sed digne ac
strenue perseverare in eo, siccq; ad perfectionē ac
brauium supernæ vocationis pertingere. Itaque
ad hæc peragenda indigemus multis laboribus
multis industrijs, diligētia grandi, discretiōe in
genti. Q̄uis etenim deus liberrimus (cui licet la-
cere q̄cqd vult) quosdam misericordissime enī
dum prauitatis suis intēti sunt præueniat, can-
gat, conuertat: regulariter tñ & generaliter lo-
quendo, oportet ut hō ad dona grā dei se pra-
paret, qđ in se est faciendo. Hinc etenim in Za-
charia legitur. Conuertimini ad me: & con-
uertar ad nos; dicit dominus. Iacobus quoque
Apostolus . Appropinquate, inquit, deo,
& appropinquabit vobis. Nunc ergo breuer
aliqua sunt tangenda ad proficiendum a com-
moda satisque necessaria. Primum, est frequē-
& intenta oratio. Cum enim tota sufficiētia
stra ex deo sit, sine quo n̄l boni valemus: ope-
ret ut dei auxilium iugiter ac seruide inuocari,
cum Psalmista dicentes: Deus in adiutoriū me-
um intende, domine ad adiuuandum me festina
aut verba similia. Hinc in euangelio ait salva-
tor. Oportet semper orare, & non deficere. Den-
que ad istud etiam pertinet propriam imperfe-
ctionem, fragilitatem ac defectuositatem pen-
fare, de se nihil presumere, totam in deo spēci-
nere: qui per Osee loquitur. Perditio tua ex te in
me tantum modo auxilium tuum. Secundum,
ē propriam vitam quotidie vigilanter discutere,
seque coram deo cordialiter accusare, profunde
humiliare, petere veniam, atque proponere cinc-

Zacha.;
Iacob. 4.

Psalm. 69

Osee. 13.

Eccle. 35.

dationem: Nam sicut in Ecclesiastico fertur. Ora
tio humiliantis se nubes penetrabit. Et Psalmi-
sta loquens de deo. Respxit, ait, orationem hu-
milium: & non spreuit precem eorum. Itemque,
Sacrificium deo spiritus contribulatus. Terti-
um, est omnipotentis dei praesentiā omnia in-
tucentem sapienter perpendere: sicque coram deo

Psal. 101.

Psal. 50.

Psalm. 113
de foeditate peccati, rubore perfundi. Ideo dixit Boetius.
propheta ad dominum. Seruauim mandata tua
& testimonia tua: quia omnes viæ meæ in con-
spectu tuo. Et ut ait Boetius, magna nobis est in-
dicta necessitas bene agendit: quoniam ante ocu-
los cuncta cernentis iudicis omnia agimus.

Quartum, est diuini rigorem iudicij, & acerbita-
tem infernalis incendi profunde considerare, im-
mensitatem quoque felicitatis iustorum, sed &
breuitatem atque incertitudinem vitæ præsen-
tis, mortis horrorem, futurique seculi perpetuita-
tem: Propter quod scriptum est. Memorare no-
uissima tua, & inæternum non peccabis. Quin
tum, est occasiones peccandi vitare, : præsertim
praua consortia: cum dicat scriptura, Cum per psalm. 17
uerso peruerteris. Et: Qui tetigerit picem: inqui-
Ecclesi. 17.
nabitur. Sextum, est dominicam passionem
iuxta modum præhabitum frequenter recolere.
Septimum, est diligens cordis custodia. Quod ut
valeat efficaciter custodiri: necesse est linguam
a prauiloquijs refrenare, ventrem a crapula
coercere, & sensus exteriores reprimere: ne quis
incaute ac libidinose intueatur quemquam, nec
illicita audiat verba: si possit euadere. Quod si
nequit: audiat moesta facie & inuite, cum Salo-
mon contestetur, Per tristitia vultus costrigitur
animus

D. D I O N. C A R T.

animus delinquentis. Inordinatum vero attacum
oportet penitus deuitare. Præterea ad proficien-
dum assignantur laudabiles quædam industria.
Prima est, per corporis situationem ad deuotio-
nem se prouocare: vt se prosternendo in terram,
aut genua flectendo, aut pectus tundendo. Ve-
runtamen in aliorum præsentia nihil singula-
ris in talibus est agendum, Secunda est, secrem
quietumq; locum captare, in quo homo coram
coram deo confidenter effundat, & sine aliorum
ingeratione, meditationi vacet & orationi. Va-
de, vt ait euangelista, Christus ascendit in mon-

tem solus orare. Et ipse met docet, Quū oraveris,
intra cubiculum: & clauso super te ostio, ora pa-

Matt. 6 trem tuum in abscondito. Hinc quoque passionis
sua instantे a tribus etiam prædilectis familiari-

Luc. 22 simisq; discipulis est auulsus, vt separatus er-
ret: non utiq; ob indigentiam suam, sed ad nobis
instructionem. Tertia, est tempus magis a com-
modum obseruare. Tempus quippe nocturnum

ad vacandum deuotioni magis est aptum. Hinc
monet propheta, Cōsurge, lauda in nocte in pen-
cipio vigiliarum, & effunde sicut aquam coram
um ante conspectum domini dei tui. Leua ade-
um manus tuas, & miserebitur tui. Tempus qd
diluculi dum sensus sunt sobrij, aptum est. Propri-

Eccles. 39 quod ait Sapiens, Iustus cor suum tradet ad vigi-
landum diluculo addñm. Esaias uero virtusq;

hoc tempus tetigit, dicens: Anima mea desidera-
uit te deus in nocte. De mane vigilabo ad te. No-
hilominus actus & orationes, quibus certa pra-

fixa sunt tempora, præordinatis lunt horis solu-
da. Quarta, est sanctorum inuocare suffragia, p-
sertim virginis gloriose, ac proprij angeli. Idcir-

co mo

DE FONTE LVC.

Fo. 195

eo monet Iob, Ad aliquem sanctorum conuerte ^{Iob. 5.}
re. Sexta, est in cunctis discrete procedere: quatenus iuxta apostolicum documentum, Omnia se ^{1. Cor. 14}
cundum ordinem fiant atque decenter. Hinc san-
ctus pater Anthon. discretionem omnium virtutum
afferuit maxime necessariam & opportunam.
Ipsa namque est uirtutum auriga, modum mediū-
que obseruans, ac regia via incedens. Idcirco di-
xit Apostolus, Rationabile obsequium uestrum. ^{Rom. 12}
Septima, est naturalem siue inolitam dispositio-
nem bene aduertere, & contra vitia ad quae quis
proclivior est singulariter præliari, atque uitiorum
amputare radicem. Octaua, ut propriam pescet
vocationem: & iuxta illius exigentiam digne deo
studeat ambulare: ea quoque quae deus primo ac
principalius a se requirit, sollicitius adimplere.
Hinc namque hortatur apostolus, Obsecro vos in Ephesi. 4
domino, ut digne ambuletis vocatione qua vo-
cati estis, cum omni humilitate & mansuetudi-
ne & patientia, supportantes inuicem in charita-
te, solliciti seruare unitatem spiritus in vinculo pa-
cis. Vnde & in Ecclesiastico dicitur. Quæ præ- ^{Eccle. 7.}
cepit tibi deus, illa cogita semper: & in pluribus
operibus eius ne fueris curiosus. Nona est,
vt cunctis misericordiam pro posse, promptissi-
mo exhibeat animo, quatenus ita sibi fiat a deo
iuxta quod ait Saluator, Beati misericordes: quoniam ^{Mat. 5.}
ipso misericordia consequentur: & breuiter sic pro-
ximis faciat, prout sibi a domino fieri oportet. Hinc ^{Tob. iii.}
quippe docet Tobie. Noli auertere faciem tuam
abullo paupere. Ita enim fiet, vt nec a te auerterat
tur facies domini. Decima est, ut deo semper cu-
piat complacere: atque ad ipsum assuescat cor vi-
tigem & semper, vel saltem omnino frequenter le-
uare.

D. D I O N. C A R T.

Psalm. 50. tiare. Ad qd peragendū breuib. ac internis vñ
tur orationibus, dicens: Cor mundum crea in n
deus: aut aliquid simile: & aspirando ad dei po
verba affectuosa huiusmodi. O dulcissime deus
quando te totis præcordijs diligam? Quando
amorose astringam? Qñ tuo accendar amo?
Quando tibi stabiliter inhærebo? Undecima, q
id ad quod omnia exercitia sua ordinantur, mo
ti suæ proponat ac imprimat: & quoties se ab
lo elongatum, lapsum, distractum sentit, moro
leat: atq; ad illud mētis reflectat intuitum, Ho
autem est actualis vnio mentis cum deo, sepo
ritas cordis. Duodecima, vt bona ac solita ex
citia sua deuotionalia nō cesseret continuant, in
sensibilem experiatur deuotionem & alacri
tem, siue non:imo plus insistat vitiorum devo
tioni, & prōptitudini mentis ad ea qua sunt ex
tus ac honorificentiae dei, q; deuotioni a fructu
experimental i atq; sensibili: & toto affectu, re
tioneque purissima ad deum aspiret, ipsum res
viribus veneretur, & ab omnibus cupiat veni
ri, pro omnibus intercedat viuis ac mortuis, spe
cialiter pro propinquis, commissis, ac benefi
cib; potissimum pro bono communis, aq;
rentibus! Omne deniq; tēporis spaciū
ac momentum studeat fructuose ex
pendere, ad laudem & glori
am omnipotentis, qui
est super omnia de
us sublimis &
benedictus.
Amen.

F I N I S.